

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

ארגז כלים ביישוב סכסוכים: היבטים מדיניים בינלאומיים - 54732

תאריך עדכון אחרון 28-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חקר סכסוכים, ניהולם ויישובם

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ליאור להרס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: lior.lehrs@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה עוסק בסוגיות מדיניות, דיפלומטיות ובינלאומיות בתהליכים של יישוב סכסוכים ומשלב היכרות עם מושגי היסוד והתיאוריות בתחום לצד ניתוח מקרי בוחן מאזורי סכסוך שונים. הקורס דן בין השאר בהסכמי שלום, בסוגים שונים של ערוצי משא ומתן מדיני, מעורבות בינלאומית בסכסוכים, השפעה של מנהיגים ודעת קהל בתהליכי שלום ודרכים לשילוב שחקנים שונים בעשיית שלום. הקורס בוחן כלים דיפלומטיים שונים שבהם ניתן להשתמש במצבי סכסוך, כמו ערוצים אחוריים, ועידות פיסגה וצעדים בוני אמון, ומתייחס לסוגיות שעולות בשיחות שלום, כמו מודלים שונים של פתרון בסכסוכים אתניים ושאלות של צדק מעברי. הקורס נעזר בתיאורי מקרה מסכסוכים ותהליכי שלום שונים ברחבי העולם כשדה אמפירי לבחינת המודלים בספרות ולדיון על תרגום התיאוריה למדיניות.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר מושגי יסוד וגישות תיאורטיות הנוגעים להיבטים מדיניים ובינלאומיים של יישוב סכסוכים ותהליכי שלום, ולהבין שאלות ודילמות מרכזיות בתחום; להכיר את התפקיד הפוטנציאלי של מודלים, כלים דיפלומטיים ושחקנים שונים בקידום שלום, ולפתח יכולת ניתוח של תהליכי משא ומתן, תיווך, ובניית שלום; להכיר דוגמאות אמפיריות מעולם המדיניות והדיפלומטיה באזורי סכסוך שונים וללמוד בעזרתם על הפערים והמתחים בין התיאוריה והפרקטיקה ואת המורכבות שקיימת בתהליכי קבלת החלטות בתנאים של סכסוכים ותהליכי שלום.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות חובה

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא ומושגי יסוד

אסטרטגיות דיפלומטיות ביישוב סכסוכים

ערוץ אחורי

ועידות פסגה

מסלול שני (two track)

מחוות פיוס וצעדים בוני אמון

דיפלומטיית אסונות

מנהיגות ודעת קהל בתהליכי שלום

מעורבות בינלאומית בסכסוכים

תיווך בינלאומי, התערבות הומניטרית, כוחות שמירת שלום
שילוב שחקנים בעשיית שלום
ייצוג נשים בתהליכי שלום
שילוב חברה אזרחית
אנשי דת בבניית שלום
חסמים ביישוב סכסוכים
מודלים לפתרון בסכסוכים אתניים
בין שלום וצדק
ערים חצויות ו"שלום עירוני"

חומר חובה לקריאה:

מבוא ומושגי יסוד

* Bercovitch, Jacob, Victor Kremenyuk, and I. William Zartman. "Introduction: The nature of conflict and conflict resolution." *The Sage handbook of conflict resolution*. 2009.

Rouhana, Nadim N., and Daniel Bar-Tal. "Psychological dynamics of intractable ethnonational conflicts: The Israeli-Palestinian case." *American psychologist* 53.7 (1998).

Caplan, Richard. *Measuring peace: principles, practices, and politics* (Oxford University Press, USA, 2019), ch 1.

Bell, Christine, and Laura Wise. "Peace processes and their agreements." In: Mac Ginty, Roger, and Anthony Wanis-St John, eds. *Contemporary Peacemaking: Peace Processes, Peacebuilding and Conflict* (Springer Nature, 2022), pp. 381-406.

Snodderly, Dan. *Peace terms Glossary of Terms for Conflict Management and Peacebuilding* (Washington DC: USIP Press, 2011).

אסטרטגיות דיפלומטיות ביישוב סכסוכים

ערוץ אחורי

* Pruitt, Dean. "Back-channel Communication in the Settlement of Conflict." *International Negotiation* 13.1 (2008): 37-54.

Jones, Peter. "Ethical dilemmas of back-channel diplomacy: Necessary secrecy or a secret foreign policy?." *The Hague Journal of Diplomacy* 13.4 (2018): 483-501.

Wanis-St. John, Anthony. "Back-channel negotiation: International bargaining in the shadows." *Negotiation Journal* 22.2 (2006): 119-144.

Ó Dochartaigh, Niall. "Negotiating Peace in the Shadows." In: Mac Ginty, Roger, and Anthony Wanis-St John, eds. *Contemporary Peacemaking: Peace Processes, Peacebuilding and Conflict* (Springer Nature, 2022), pp. 261-285.

ועידות פסגה

* Weilemann, Peter R. "The summit meeting: The role and agenda of diplomacy at its highest level." *nira Review* 7.2 (2000): 16-20.

Holmes, Marcus, and Keren Yarhi-Milo. "The psychological logic of peace summits: How empathy shapes outcomes of diplomatic negotiations." *International Studies Quarterly* 61.1 (2017): 107-122.

Pinfari, Marco. *Peace negotiations and time: deadline diplomacy in territorial disputes*. Routledge, 2012, ch. 2.

מחוות פיוס, צעדים בוני אמון ודיפלומטיית אסונות

* Mason, Simon JA, and Matthias Siegfried. "Confidence building measures (CBMs) in peace processes." *Managing Peace Processes: Process related questions. A handbook for AU practitioners* 1 (2013): 57-77.

Mitchell, Christopher. *Gestures of Conciliation* (London: Macmillan, 2000), ch 5.

Larson, Deborah Welch. "Trust and missed opportunities in international relations." *Political Psychology* 18.3 (1997): 701-734.

Gaillard, Jean-Christophe, Elsa Clavé, and Ilan Kelman. "Wave of peace? Tsunami disaster diplomacy in Aceh, Indonesia." *Geoforum* 39.1 (2008): 511-526.

Kelman, Ilan. "Acting on disaster diplomacy." *Journal of International Affairs* (2006): 215-240.

Ker-Lindsay, James. "Greek-Turkish rapprochement: The impact of disaster diplomacy'?" *Cambridge Review of International Affairs* 14.1 (2000): 215-232.

מנהיגות ודעת קהל בתהליכי שלום

* Putnam, Robert D., "Diplomacy and domestic politics: the logic of two-level game," *International Organization*, Vol. 42, 3 (Summer 1988), pp. 427-260.

Yaacov Bar-Siman-Tov, *Israel and the Peace Process 1977-1982: In Search of Legitimacy for Peace* (Albany: State University of New York Press, 1994), Ch. 1.

Levy, Jack S. "Learning and Foreign Policy: Sweeping a Conceptual Minefield," *International Organization*, vol. 48 (1994), pp. 279-312.

Ryckman, Kirssa Cline, and Jessica Maves Braithwaite. "Changing horses in midstream: Leadership changes and the civil war peace process." *Conflict Management and Peace Science* 37.1 (2020): 83-105.

Lieberfeld, Daniel. "Lincoln, Mandela, and qualities of reconciliation-oriented leadership." *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology* 15.1 (2009): 27-47.

Amaral, Joana. "Peacemaking Referendums: Advantages and Challenges for Peace Processes." In: Mac Ginty, Roger, and Anthony Wanis-St John, eds. *Contemporary Peacemaking: Peace Processes, Peacebuilding and Conflict* (Springer Nature, 2022), pp. 141-157.

מעורבות בינלאומית

* Matanock, Aila M., and Adam Lichtenheld. "How Does International Intervention Work to Secure Peace Settlements After Civil Conflicts?." *British Journal of Political Science* 52.4 (2022): 1810-1830.

Howorth, Jolyon. "Humanitarian intervention and post-conflict reconstruction in the post-Cold War era: a provisional balance-sheet." *Cambridge Review of International*

Affairs 26.2 (2013): 288-309.

Cunningham, David E. "Preventing civil war: How the potential for international intervention can deter conflict onset." *World politics* 68.2 (2016): 307-340.

Fortna, Virginia Page. "Does peacekeeping keep peace? International intervention and the duration of peace after civil war." *International studies quarterly* 48.2 .269-292 :(2004)

Gent, Stephen E. "Going in when it counts: Military intervention and the outcome of civil conflicts." *International Studies Quarterly* 52.4 (2008): 713-735.

תיווך בינלאומי

* Bercovitch, Jacob. "Mediation and Conflict Resolution" in *The SAGE Handbook of Conflict Resolution*, edited by Jacob Bercovitch, Victor Kremenyuk, and I. William Zartman (Los Angeles: SAGE, 2009), pp. 340-357.

Kleiboer, Marieke. "Understanding success and failure of international mediation." *Journal of Conflict resolution* 40.2 (1996): 360-389.

Zartman, I. William, and Saadia Touval. "International mediation: Conflict resolution and power politics." *Journal of social issues* 41.2 (1985): 27-45.

Beber, Bernd. "International mediation, selection effects, and the question of bias." *Conflict Management and Peace Science* 29.4 (2012): 397-424.

Curran, Daniel, James K. Sebenius, and Michael Watkins. "Two Paths to Peace: Contrasting George Mitchell in Northern Ireland with Richard Holbrooke in Bosnia-Herzegovina." *Negotiation Journal* 20.4 (2004): 513-537.

Hellmüller, Sara, Jamie Pring, and Oliver P Richmond. "How norms matter in mediation: An introduction." *Swiss Political Science Review* 26.4 (2020): 345-363.

שילוב שחקנים בעשיית שלום

ייצוג נשים בתהליכי שלום

* Krause, Jana, and Louise Olsson. "Women's Participation in Peace Processes." In: Mac Ginty, Roger, and Anthony Wanis-St John, eds. *Contemporary Peacemaking: Peace Processes, Peacebuilding and Conflict* (Springer Nature, 2022), 103-119. True, Jacqui, and Yolanda Riveros-Morales. "Towards inclusive peace: Analysing gender-sensitive peace agreements 2000-2016." *International Political Science Review* 40.1 (2019): 23-40.

Bell, Christine, and Catherine O'rourke. "Peace agreements or pieces of paper? The impact of UNSC Resolution 1325 on peace processes and their agreements." *International & Comparative Law Quarterly* 59.4 (2010): 941-980.

Paffenholz, Thania. "Women in peace negotiations." *Gendering diplomacy and international negotiation* (2018): 169-191.

שילוב חברה אזרחית

* Kew, Darren, and Anthony Wanis-St John. "Civil society and peace negotiations: Confronting exclusion." *International Negotiation* 13.1 (2008): 11-36.

Hirblinger, Andreas T., and Dana M. Landau. "Daring to differ? Strategies of inclusion in peacemaking." *Security Dialogue* 51.4 (2020): 305-322.

Nilsson, Desirée. "Anchoring the peace: Civil society actors in peace accords and durable peace." *International Interactions* 38.2 (2012): 243-266.

אנשי דת בבניית שלום

Alger, Chadwick F. "Religion as a peace tool." *The Global Review of Ethnopolitics* 1.4 (2002): 94-109.

Abu-Nimer, Mohammed. "Religion and Peacebuilding 1." *Routledge handbook of peacebuilding*. Routledge, 2013. 69-80.

חסמים בתהליכי יישוב סכסוכים ואיך מתמודדים איתם

* Mnookin, Robert H. and Lee Ross, "Introduction", in Kenneth Arrow, et.al, *Barriers to Conflict Resolution* (New York: Norton, 1995), pp. 2-24.

Ross, Lee, and Constance Stillinger. "Barriers to conflict resolution." *Negot. J.* 7 (1991): 389.

Hassner, Ron E. "'To halve and to hold': Conflicts over sacred space and the problem of indivisibility." *Security Studies* 12.4 (2003): 1-33.

Stedman, Stephen John. "Spoiler problems in peace processes." *International security* 22.2 (1997): 5-53.

Zartman, I. William. "Ripeness: The hurting stalemate and beyond." *International conflict resolution after the Cold War 2* (2000): 225-250.

מודלים לפתרון בסכסוכים אתניים

* Schneekener, Ulrich. "Making power-sharing work: lessons from successes and failures in ethnic conflict regulation." *Journal of Peace Research* 39.2 (2002): 203-228.

Bayo Adekanye, J. "Power-sharing in multi-ethnic political systems." *Security Dialogue* 29:1 (1998): 25-36.

Kaufmann, Chaim. "Possible and impossible solutions to ethnic civil wars." *International security* 20.4 (1996): 136-175.

Vandeginste, Stef. "Governing ethnicity after genocide: ethnic amnesia in Rwanda versus ethnic power-sharing in Burundi." *Journal of Eastern African Studies* 8.2 (2014): 263-277.

בין שלום וצדק

* Teitel, Ruti, "The Law and Politics of Contemporary Transitional Justice," *Cornell International Law Journal*, 38:3 (2005): 837-862.

Schorr-Liebfeld, Tomer, and Avraham Sela. "The Key Role of Political Prisoners in Transcending Protracted Conflicts." *International Studies Quarterly* 67.4 (2023).

Cohen, Raymond. "Apology and reconciliation in international relations." in Yaacov

Bar-Siman-Tov, *From Conflict Resolution to Reconciliation* (New York: Oxford University Press, 2004), Ch. 8.
Lambourne, Wendy. "Transitional justice and peacebuilding after mass violence." *International journal of transitional justice* 3.1 (2009): 28-48.
Hayner, Priscilla. *The peacemaker's paradox: Pursuing justice in the shadow of conflict*. Routledge, 2018, ch. 3.

ערים חצויות ו"שלום עירוני"

* Gusic, Ivan. "Peace between peace (s)? Urban peace and the coexistence of antagonists in city spaces." *Journal of Intervention and Statebuilding* 16.5 (2022): 619-640.

Elfversson, Emma, Ivan Gusic, and Jonathan Rokem. "Peace in cities, peace through cities? Theorising and exploring geographies of peace in violently contested cities." *Peacebuilding* (2023): 1-17.

Shtern, Marik, Sertac Sonan, and Ourania Papasozomenou. "City profile: Nicosia." *Cities* 130 (2022): 103866.

Mac Ginty, Roger, and Oliver P. Richmond. "The local turn in peace building: a critical agenda for peace." *Third world quarterly* 34.5 (2013): 763-783.

Björkdahl, Annika. "Urban peacebuilding." *Peacebuilding* 1.2 (2013): 207-221.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 10 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
20 %

מידע נוסף / הערות: